

УДК 321.124:[316.324.8:004]

НАСЛІДКИ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В АФГАНІСТАНІ

Деркач К.Ю.

Науковий керівник – старший викладач кафедри Жидкова О.О.

Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. філософії

м. Харків, Україна

тел. +38(067) 800-13-53

Afghanistan is a totalitarian theocracy and emirate in which the Islamic Taliban have a monopoly on power. Dissent is not tolerated and politics is largely confined to internal Taliban political debates and power struggles. The paper argues that because the government is interim, there is no constitution or other basis for the rule of law. The Taliban government is characterised as a conservative and repressive faction that lacks categories such as human rights, especially when it comes to women.

Уряд Талібану, встановлений зараз в Афганістані, – це не просто чергова диктатура. За всіма стандартами це тоталітарний режим. Тоталітарний режим – режим, за якого державна влада здійснюється шляхом: обмеження або порушення основних прав людини; зосередження не контрольованої населенням державної влади в руках правлячої верхівки або однієї особи; фактичного одержавлення суспільства, громадських організацій, релігії. Талібан створив жахіття, еквівалентне іншим тоталітарним державам. Він зловживає законом, щоб ще більше обмежити сферу громадянського суспільства і розширити контроль режиму.

За своє правління таліби вбили, катували і принижували численних цивільних осіб, колишніх співробітників служб безпеки і активістів руху за права жінок, в першу чергу таких етнічних груп, як таджиків і хазарейців. Більше того, вони підтримують тісні зв'язки з міжнародною спільнотою джихадистів, включаючи Аль-Каїду, Ісламський рух Узбекистану та Ісламську партію Туркестану, серед інших.

Через захоплені Талібаном міста зараз у Кабулі велика кількість біженців, в основному це жінки і діти. Бойовики вбивають людей просто на вулицях, стріляючи з вікон автівок. Не так давно таліби застрелили чоловіка, який їхав на велосипеді, слухаючи музику. Вони примусово забирають жінок і дівчат з їхніх будинків з метою одруження на них [3].

Під час правління талібів економіка Афганістану занепала. У звіті за жовтень 2022 року ПРООН заявило, що майже всі афганці живуть у бідності. Економіка скоротилася на 30 відсотків з моменту вторгнення, і, за оцінками, було втрачено сімсот тисяч робочих місць. Понад 90 відсотків населення страждає від тієї чи іншої форми продовольчої незахищеності [4].

Талібан загрожує громадянським і політичним правам афганців, закріпленим у конституції, створеній урядом за підтримки США. Після

відновлення контролю таліби вдаються до дій, що нагадують їхнє жорстоке правління наприкінці 1990-х років [2].

Місія ООН в Афганістані задокументувала численні порушення прав людини. Таліби залякують журналістів і обмежують свободу преси, що призвело до закриття понад двохсот новинних організацій. Їхній уряд жорстоко розганяв демонстрації, а протестувальники та активісти піддавалися стеженню і насильницьким зникненням. Вони також відновили Міністерство пропаганди чеснот і запобігання пороку, яке за їхнього попереднього правління забезпечувало дотримання заборон на поведінку, що вважалася неісламською. У листопаді 2022 року вони наказали суддям застосовувати їхнє тлумачення шаріату; через кілька тижнів після цього влада відновила публічні покарання та страти [2; 4].

Жінки побачили, що їхні права знищені. Талібан заборонив більшості дівчат відвідувати середню школу, заборонив усім жінкам відвідувати і викладати в університетах, а також заборонив жінкам працювати. У грудні 2022 року угруповання заборонило жінкам працювати в місцевих і міжнародних неурядових організаціях (НУО) [2].

Рада Безпеки ООН вперше наклала санкції на режим за переховування Аль-Каїди в 1999 році і розширила їх після 11 вересня 2001 року. Вони націлені на фінансові активи лідерів Талібану і забороняють їм більшість поїздок. Рада Безпеки також запровадила ембарго на постачання зброї талібам. Сполучені Штати і Європейський Союз зберігають додаткові санкції, які перешкоджають доставці допомоги з моменту приходу до влади талібів. Тим часом, Сполучені Штати заблокували доступ талібів до активів на мільярди доларів. Міжнародний кримінальний суд розслідує зловживання талібів проти афганського цивільного населення, в тому числі злочини проти людяності, скоєні з 2003 року [1].

Список використаних джерел

1. BBC News. (2022, 12 серпня). Who are the Taliban? BBC News. URL: <https://www.bbc.com/news/world-south-asia-11451718>.
2. Janssen B. (2021, 3 листопада). World Report 2022: Rights Trends in Afghanistan. Human Rights Watch. URL: <https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/afghanistan>.
3. Maizland L. (2023, 19 січня). What Is the Taliban? Council on Foreign Relations. URL: <https://www.cfr.org/backgrounder/taliban-afghanistan>.
4. UNDP report paints grim picture of Afghanistan a year after transition | United Nations Development Programme. (2022, 5 жовтня). UNDP. URL: <https://www.undp.org/afghanistan/press-releases/undp-report-paints-grim-picture-afghanistan-year-after-transition>.